

ALT EMPORDÀ

Periòdic setmanal nacionalista

adherit a la «Lliga Regionalista»

Any I N.º 1

Figueres, 15 de Febrer de 1917

Preu 5 cèntims

EN COMENÇAR:

Tothom sab prou bé qui som, com pensem, ço que anhelem els que avui llencem a la palestra aquest nou periòdic, per a que ens entretinguem amb declaracions prèvies, amb llargues disertacions doctrinals.

El nom que encapsala aquesta fulla volandera, diu prou bé nostre afecte a la contrada empordanesa, terra estimada per ser «nostra» i per ser, com digué el Poeta, «mare de gent valenta i franca, hostal del treball i sa alegria, capsal de la Pàtria, mirall de Catalunya...»

El fet d'ésser la gloriosa llengua catalana el nostre «únic» mitjà de expressió, vol dir com nosaltres per damunt totes les coses humanes hi posem Catalunya, per la qual venim a propugnar, sentint la patriòtica fretura d'aportar nostre gra de sorra a l'obra de reivindicar-la rica i plena.

Som també, hem de remarcar-ho, adictes fidels, soldats disciplinats de les llegendes benemèrites de la «Lliga Regionalista», a la qual ens

sentim i som adherits per son credo eminentment nacionalista, i per ser la entitat política cabdal qui ha sapigut tornar eficients les correntes patriòtiques dins les Corporacions de Catalunya, i ha estat i és espill de futures regeneracions per les dissortades terres ibèriques qui són vexades per l'Estat Espanyol.

Amb aitals conviccions ens inspirarem a tota hora, car són causa i condició de la nostra existència.

Per elles lluitarem amb civisme, amb dignitat, amb ironia; que ja mai volem que nostres plomes i nostres gestes siguin indignes i impròpies dels ideals excelsos que defendem...

A amics i adversaris, Deu-vosguard!

Ja sabeu qui som. Penseu que el programa de nostra actuació pot sintetitzar-se amb aquestes paraules: PER CATALUNYA I PER A CATALUNYA.

La Redacció.

Renovació

Per primera vegada llencem avui la nostra fulla de combat, i és ben estesa com una senyera guidora. Un partit, una gran força d'opinió és despertada, i, com si ja sentís al seu damunt la responsabilitat dels ideals que ve a propagar, demana plaça en la pública palestra, i un lloc en la cívica lluita que s'anuncia.

Llencem una fulla al bell mig de la ventada que sotsmou als pobles que, com el nostre, es guien sempre per la noblesa dels ideals que els obren el pas, i aquesta fulla és com el ressó assegurat dels mateixos ideals que percudeixen ben endins de l'ànima.

No és nova la nostra vèu. Tothom qui la senti endevinarà en les seves caïences la mateixa emoció, el mateix sentiment que mantes vegades ha descobert en la pròpia essència del seu ésser, i s'acompanyarà de la seva mel·lodia. No és un atac; és una glorificació: és la paraula serena i asserenada per la noblesa i fortitut de l'idealitat que la dicta.

Arreu de la terra catalana s'hi fa sentir un mateix anhel, una parella aspiració que cristallitza en l'obra de la «Lliga Regionalista», l'entitat cabdal del nostre nacionalisme. I heu's aquí la nostra tasca: portar una renovació dins l'estancament de la política d'aquesta encontrada; impulsar les aigües adormides de les rieres ves-

sants, fent que amb remors de cascata s'estimbin eixordadores, deixant del seu pas la terra amarada per a que hi fructifiqui la llevor de les esplèndides florides.

En la primera lluita que ve a obrir-se al davant nostre no hem defugit de pendre-hi part. Enlairant l'honrada bandera del nostre amor a l'Empordà i a Catalunya, hem cercat uns noms de regonegudíssim valer personal—que ja és promesa de la seva actuació col·lectiva—per a que ells encarnessin, com una síntesi, tots els anhels i aspiracions que ens empenyen en la ruta estesa envers la perfecció que somniem.

No tenen les eleccions de diputats provincials aquell nervosisme, aquella agitació que domina en les eleccions legislatives de caràcter general. Però no per això deixen d'ésser menys transcendents, i més encara a Catalunya on en cada elecció d'aquesta mena hi és jugada la tasca futura de la Mancomunitat Catalana, ja que pels diputats provincials aquesta és integre i rigida. I cal que tothom se'n tingui en absolut de la seva importància.

Donem dos noms en la primera candidatura, i són penyorats d'una mançada promesa. Les llegendes de micis, en aquestes eleccions, han de servir el caràcter de representació, les energies, de la voluntat, de les aspiracions del nostre nacionalisme. Pensar que un vot barrejat és una completa negació de la nostra

neguits que són l'essència dels desitjos renovadors d'un poble qualsevulla: és una voluntat morta entremig les ansies ennoblides d'una reviscoda fortalesta.

Nosaltres hem posat la nostra confiança en els noms de

En Paulí Geli Maymí

En Josep Salleras Pla

que hem escampat com una elevació de les aspiracions nostres.

Tots els que sabeu entendre en les nostres paraules la sinceritat que hi traspua, volgueu tenir com a honor l'haver contribuït a fer més esplèndida la victòria.

No hem llençat els noms a la palestra sols com una roja bandera de combat que ofega tots els idealismes. Posem el nostre esforç i el resultat de la lluita al millor servei de la bona causa que venim a representar, i que duu com a orientació ben assenyalada la tasca gloriosa que veiem cristallitzar en el total desenrotllament de la Mancomunitat Catalana.

La gran obra de la Mancomunitat

Constitució de la Mancomunitat

L'Assamblea: Està composta per tots els Diputats provincials de les quatre províncies catalanes, elegits per sufragi universal, per a constituir les Diputacions provincials.

El Consell Permanent ve a ésser l'òrgue executiu.

Formen el Consell Permanent, el President de l'Assamblea de la Mancomunitat i vuit Consellers.

En la forma estatutària d'elecció de Consellers són cercades dues finalitats: a) Que hi hagi representants de totes i cada una de les províncies catalanes; b) Que hi hagi una important representació de les forces de minoria de l'Assamblea.

Per a aconseguir aquests resultats disposa l'Estatut (article 4) que cada diputat no més podrà votar cinc noms i que serà elegit en primer terme el diputat de cada província que hagi obtingut més vots en relació amb els altres diputats de cada província i després indistintament el diputat o diputats que hagin obtingut major votació.

La majoria de la Mancomunitat porta, doncs, al Consell Permanent cinc representants, a més del President, i la minoria, n'ha porta tres. Aquesta intervenció de les minories en les tasques d'un organisme executiu, de govern, com es el Consell permanent, és una accentuació extraordinària, ben acostumada, del principi democràtic, així lo clàssic en aquest punt és que les minories tinguin representació en els organismes deliberants, però que els organismes de govern estiguin exclusivament a mans de la majoria, ja sigui formada aquesta per un partit, ja per una coalició de partits.

El President i els Consellers són elegits

per quatre anys. Queda entès que si el President o algun dels consellers deixa de ser Diputat provincial dins del període dels quatre anys, cessa també en aquells càrrecs.

Segons al mateix article quart de l'Estatut, el Consell podrà ajuntar-se temporalment, sigui per posar-les al davant dels principals serveis tècnics, sigui per constituir juntes i comissions assessores, persones de senyalada competència siguin o no membres de l'Assamblea.

El President apart d'aquelles prerrogatives naturals de representació i execució té els seus actes limitats pels acords del Consell i de l'Assamblea. Les facultats pròpies són insignificants, ni arribant ni de molt a les que té un Alcalde en relació amb l'Ajuntament. Qualitativament venen a ser les mateixes dels presidents de Diputació, que són el mínim poder presidencial que mai hi ha hagut.

Composició actual del Consell i de l'Assamblea.—En constituir-se la Mancomunitat, va ésser elegit president el Sr. Prat de la Riba, que va obtenir la quasi unanimitat dels vots de l'Assamblea (regionalistes, conservadors, jaumins, liberals, reformistes i republicans de diversos matisos). No més deixaren de votar-lo, tres diputats radicals, que van votar en blanc.

Filiació dels membres del primer Consell.—Els nou individus del Consell, comptant el President, es distribueixen per classificació política, de la següent manera:

Tres republicans: Srs. Josep Mestres (Tarragona), Alfred Pereña (Lleida) i Martí Inglés (Girona).

Dos regionalistes: Srs. Enric Prat de la Riba (Barcelona) i Agustí Riera (Girona).

Dos liberals: Srs. Josep Maria España (Lleida) i Anselm Guasch (Tarragona).

Un conservador: Sr. En Francesc Bartrina (Barcelona).

Un Jaumí: Sr. En Lluís Argemí (Barcelona).

Atribució.—Els càrrecs del Consell són retribuïts. Així ho disposa l'Estatut i així ho acordà amb vot unànim l'Assamblea. Al discutir-se aquest punt, l'aleshores representant dels radicals a la Mancomunitat, senyor Valentí i Camp, va mostrar-se partidari de retribuir aquests càrrecs per respondre a un principi democràtic.

La retribució dels membres del Consell, deixant de banda les despeses d'hotel i de viatge dels Consellers residents fóra de Barcelona, és d'una dieta de quaranta pessetes per sessió i dia. Se celebren dues sessions setmanals, amb excepció del mes d'Agost; per tant, el màxim percebut pel Conseller que hagi pogut assistir amb més continuïtat a les sessions, ascendeix a 3700 ptes. De manera que més que retribució és una modesta indemnització.

El president percebeix ademés per gastos de representació, 12.000 pessetes anyals. Això és tot, i lo demés que s'ha dit, l'agenda per calificar-ho suaument.

En quant al President aquesta llegenda, és va basar en el fet circumstancial de ser President de la Mancomunitat, el President de la Diputació de Barcelona, i sumar per tant, a la quantitat abans esmentada els gastos de representació d'aquest càrrec, que són 5.000 pessetes, i les dietes que la llei de Reclutament de l'exèrcit adjudica al President de la Comissió Mixta, les quals a Barcelona no passen de 1.200 pessetes a l'any de màxim nombre de sessions.

Però fins partint d'aquesta acumulació compari's la retribució resultant de la suma de les retribucions dels tres càrrecs, amb la usual i ordinària per un sol càrrec de les primeres autoritats de l'Estat a Catalunya: per exemple, el capità general, que té 25.000 pessetes de sou, casa i servei; l'arquebisbe de Tarragona, 32.500 i casa; el Governador de Barcelona, 20.000 de sou,